

Λουκάς Πιστόλης

Ότι έχει το έδαφος δεν σημαίνει ότι μπορεί να το πάρει το φυτό

Αμέσως μετά, ακολούθησε η ομιλία του **Δρ. Λουκά Πιστόλη**, γεωπόνου, ειδικό στις λιπάνσεις, του ΤΓΕΑΛ Θεσσαλίας – Στ. Ελλάδας, ο οποίος ανέπτυξε διεξοδικά και με πολύ παραστατικό τρόπο τις παρακάτω ενότητες:

- Φυλλοδιαγνωστική
- Διαφυλλικές εφαρμογές
- Λίπανση δέντρων – γενικές αρχές
- Λίπανση ροδακινιάς
- Λίπανση βερικοκιάς
- Λίπανση αμυγδαλιάς
- Λίπανση αμπελιού

Πιο αναλυτικά ο κ. Πιστόλης ανέφερε τα εξής:

«Φυλλοδιαγνωστική

- Οι δενδρώδεις καλλιέργειες έχουν αναβαθμίσει την φυλλοδιαγνωστική κυρίως για λόγους τεχνολογίας λίπανσης (γραμμικές εφαρμογές, υδρολίπάνσεις, κ.λ.π.).
- Ότι έχει το έδαφος δεν σημαίνει ότι μπορεί να το πάρει το φυτό. Κάποιες φορές ένα ικανό ριζικό σύστημα μπορεί να ικανοποιήσει τις θρεπτικές ανάγκες του φυτού από τα λίγα αποθέματα του εδάφους και κάποιες άλλες να μην μπορεί να το κάνει ακόμα και από ένα πλούσιο έδαφος. Αυτό συνιστά οδηγό για το πού πρέπει να επέμβουμε, στη ρίζα ή στο έδαφος, δηλαδή θα ενισχύσουμε τη ρίζα ή τα αποθέματα του εδάφους; Ας δούμε ένα παράδειγμα αναλύοντας τα μυστικά που βρίσκονται πίσω από τα νούμερα της φυλλοδιαγνωστικής. Λ.χ. ένα υψηλό μαγγάνιο και ένας υψηλός σίδηρος δεν σημαίνει σώνει και καλά ότι το έδαφος τα περιέχει σε υψηλά επίπεδα. Μπορεί κάλλιστα τα υψηλά επίπεδα στα φύλλα αυτών των θρεπτικών να οφείλονται σε πλεονασματική άρδευση. Οι ασφυκτικές- αναγωγικές συνθήκες που αυτή δημιουργεί μετατρέπουν το μαγγάνιο και τον σίδηρο σε μορφές ευπρόσιτες στο

φυτό. Συχνά όμως οι ίδιες αυτές συνθήκες δυσκολεύουν την πρόσληψη των υπόλοιπων θρεπτικών. Έτσι, μπορεί να έχουμε ένα περιβάλλον με άριστα επίπεδα φωσφόρου, καλίου, ψευδαργύρου κ.λ.π. και αυτό να μην αντανακλάται στα φύλλα. Αν πάμε να διορθώσουμε με τη λίπανση, ότι σε πρώτη, επιφανειακή ανάγνωση λέει η φυλλοδιαγνωστική, θα κάνουμε λάθος. Η λύση είναι πολύ πιο εύκολη. Απλά να μειώσουμε το ύψος των αρδεύσεων κι έτσι να διευκολύνουμε τη ρίζα να ανασάνει και να κάνει τη δουλειά της!

- Ποιους ιστούς θα πάρουμε; Από πού και πότε; Λ.χ. στο αμπέλι, ο ιστός αποδίδει καλύτερα την περιεκτικότητα σε κάλιο είναι ο μίσχος. Το έλασμα αποδίδει καλά τα υπόλοιπα θρεπτικά κ.ο.κ.

Διαφυλλικές εφαρμογές

- Οι διαφυλλικές εφαρμογές στην ιστορική τους πορεία, όταν αναβαθμίστηκαν, αναβαθμίστηκαν περισσότερο από την αγορά παρά από την επιστήμη. Αυτό συνέβαινε μέχρι το '92, οπότε τα κοινά λιπάσματα βγήκαν στην ελεύθερη αγορά και οι «μετοχές» των διαφυλλικών στην αγορά έπεσαν. Συμβαίνει και τώρα, λόγω της ακρίβειας των κοινών λιπασμάτων κλπ και γι' αυτό βλέπουμε συνεχώς κατηγορίες ειδικών προϊόντων, διαφυλλικών και υδρολίπανσης, όπως λχ οι βιοδιεγέρτες να είναι το σύνθημα μοτίβο των αγροτικών εντύπων.
- Για να έχουν ουσία οι διαφυλλικές λιπάνσεις, πρωταρχικά, απαιτείται ο καθορισμός του στόχου. Δηλαδή, επιδιώκουμε μέγεθος, χρώμα, συντηρησιμότητα καρπών, φυτοπροστασία, αντίσταση στο ψύχος;

Στη συνέχεια βρίσκουμε το κατάλληλο προϊόν, προσδιορίζουμε το pH του ψεκαστικού διαλύματος, τον όγκο του διαλύματος, δηλαδή πόσα στρέμματα θα βγάλει το ψεκαστικό ενός τόνου, γιατί μπορεί να βγάλει 7 στρέμματα όταν ψεκάζουμε ιχνοστοιχεία λ.χ., αλλά όταν ψεκάζουμε ασβέστιο χάριν της συντηρησιμότητας των καρπών, τότε τα στρέμματα πρέπει να είναι λιγότερα για να «λουστεί» ο καρπός. Είναι επίσης αναγκαίος ο προσδιορισμός του αριθμού των εφαρμογών. Και αυτό εξαρτάται από την κινητικότητα των θρεπτικών εντός του φυτού. Ο ψευδάργυρος λ.χ., έχει σχετικά καλή κινητικότητα εντός του φυτού, το βόρειο όμως στην καρυδιά έχει ελάχιστη κινητικότητα και πιθανότητα θα χρειαστεί επαναληπτικός ψεκασμός.

Λίπανση δέντρων – γενικές αρχές

- Ηλικία δέντρων. Σε τι υποκείμενο βρίσκονται. Τι ποικιλία είναι. Τι παραγωγή πήραμε την προηγούμενη χρονιά. Εδαφικά δεδομένα. Γεωγραφία. Λίγο παράξενο αυτό, έ? Ναι οι νότιες, θερμότερες περιοχές της χώρας μας έχουν λχ υψηλότερες ανάγκες σε ασβέστιο απ' ότι οι βορειότερες, κ.λ.π. κ.λ.π. Όλα αυτά είναι απολύτως αναγκαία για το σχεδιασμό μιας σωστής λίπανσης.
- Η λίπανση της παρούσης χρονιάς ξεκινάει απ' το φθινόπωρο της προηγούμενης κι αυτό συμβαίνει για πολλούς λόγους. Ένας σημαντικός λόγος είναι το απόθεμα των θρεπτικών που θα βρει το λουλούδι, το οποίο στις καλλιέργειες για τις οποίες θα μιλήσουμε σήμερα, βγαίνει πριν απ' το φύλλο. Δηλαδή, η ανθοφορία στις καλλιέργειες αυτές είναι «άφυλλη». Κι όχι μόνο αυτό. Η βλάστηση του αμπελιού λχ, μέχρι την ανθοφορία, υπηρετείται κατά 70% από τα αποθέματα του αζώτου στο ξύλο και κατά 30% μόνο, από το έδαφος.

- Ένα έμπειρο μάτι, βλέποντας μια δενδροκαλλιέργεια, το πρώτο που θα κάνει είναι να σταθμίσει, αφού μάθει την ηλικία των δέντρων, αν αυτή αντιστοιχεί στο πάχος του κορμού. Αυτό θα του δείξει την μακρά πορεία του δέντρου, σε συνάρτηση με τον εδαφικό όγκο που αυτό εκμεταλλεύεται και θα του δώσει χρήσιμες πληροφορίες για το ύστερα.

Ροδάκινο – βερίκοκο

- Τα πυρηνόκαρπα ζητούν περισσότερο κάλιο απ' ό τι τα μηλοειδή. Ακόμα και κάποια πλεονασματική χορήγησή του δεν θα τα ζημιώσει, όπως θα ζημίωνε ένα αχλάδι.
- Είναι σημαντική η σχέση αζώτου / καλίου στα φύλλα του ροδάκινου και του βερίκοκου. Το ροδάκινο μπορεί να δεχτεί και μια σχέση που να κοντεύει στο 1,4 – 1,5, ενώ στο βερίκοκο, η σχέση αυτή δεν πρέπει να απομακρύνεται από τη μονάδα. Αν συμβεί κάτι τέτοιο, οι συνέπειες θα αφορούν και την παρούσα και την επόμενη χρονιά.
- Οι απαιτήσεις σε ασβέστιο του βερίκοκου είναι πολύ μεγαλύτερες απ' ό τι του ροδάκινου. Η έλλειψη ασβεστίου σε αυτό είναι συχνά ο καθοριστικός παράγοντας της έκπτωσής του, αυτό που ονομάζουμε αποπληξία.

Αμυγδαλιά

- Μια κλαδεμένη αμυγδαλιά ανταποκρίνεται άριστα στην αζωτούχο λίπανση, ενώ σε μια ακλάδευτη αμυγδαλιά, όσο άζωτο και να ρίξουμε δεν το καταλαβαίνει. Που σημαίνει ότι στη φυλλοδιαγνωστική, οι αριθμοί δεν θα μεγαλώσουν.
- Είναι άκρως σημαντική η μετασυλλεκτική άρδευση, και συχνά μαζί της μια μικρή χορήγηση αζώτου, στην αμυγδαλιά- επειδή ξεκινάει αργά τη διαφοροποίηση- γεγονός που θα ευνοήσει την καρπόδεση της επόμενης χρονιάς.
- Και τα δύο υποκείμενα της αμυγδαλιάς, GF και σπορόφυτο, αδυνατούν να προσλάβουν φωσφόρο από τα ασβεστούχα εδάφη. Επειδή όμως ο φωσφόρος είναι απολύτως αναγκαίος στο γέμισμα του καρπού των δυο κύριων ποικιλιών της, και στην αντιμετώπιση της καρπόπτωσης, στις περιπτώσεις αυτές είναι καλό να εφαρμόζεται διαφυλλικά δυο-τρεις φορές μαζί με τους ψεκασμούς αντιμετώπισης του ευρύτομου.
- Το βόριο και ο ψευδάργυρος είναι καθοριστικά στοιχεία στην καλλιέργεια της αμυγδαλιάς.

Αμπέλι

- Το 110R «πάσχει» συχνά από κάλιο. Το 1103 P από κάλιο και ψευδάργυρο. Το SO₄ από μαγνήσιο. Το 420 A από κάλιο και φωσφόρο κ.ο.κ. Ένα καμπερνέ προσλαμβάνει με δυσκολία μαγνήσιο. Ένα μερλώ, προσλαμβάνει με δυσκολία κάλιο. Το μερλώ, κυρίως το αυτόριζο, έχει μεγάλη ευαισθησία στην έλλειψη μολυβδαινίου κ.ο.κ.
- Το επιτραπέζιο έχει υψηλές απαιτήσεις σε κάλιο. Το κρασάμπελο χαμηλές. Από το κρασάμπελο, το κόκκινο μπορεί να δεχτεί λίγο περισσότερο κάλιο απ' ό τι το λευκό,

στα πλαίσια των χαμηλών απαιτήσεων. Το κρασί πρέπει να «τσιμπάει», λίγο στη γλώσσα, να έχει κάποια οξύτητα. Εξάλλου, το κλίμα της χώρας μας, μάς έχει κάνει συχνά να γευόμαστε ευχάριστα τη ρετσίνα, γι' αυτό το λόγο. Το πολύ κάλιο εξουδετερώνει τα οξέα που ο μούστος διαθέτει (τρυγικό και μηλικό κυρίως). Με το τρυγικό οξύ δημιουργεί τη λεγόμενη τρυγία, η οποία κατακάθεται στο βαρέλι και το κρασί «λαδίζει» λίγο.

- Το καλό κρασί βγαίνει από ασβεστούχα χωράφια και αυτό ήταν κανόνας μέχρις ότου μεγάλες χώρες όπως η Αμερική, αλλά και η Αυστραλία μπήκαν στην παραγωγή κρασιού. Στην Ευρώπη ο κανόνας των ασβεστούχων χωραφιών είναι ακόμη ισχυρός.
- Το αμπέλι θέλει αμπελουργό, το σπίτι νοικοκύρη»!